

Z národnej konferencie

Posilnenie úlohy VŠ v regiónoch

strana 2

NUD 2016

EnviroDay v rézii zelenej univerzity

strana 5

my green university

poľnohospodár

spravodaj Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre

ročník 60 | číslo 17 - 18 | 13. máj 2016 | cena: 0,35 €

Ku dňu mlieka

Máme tu mesiac máj, ktorý je symbolom lásky, ale aj mnohých svetových aktivít či významných udalostí. Jednou z nich je Medzinárodný deň mlieka, ktorý bol vyhlásený Svetovou zdravotníckou organizáciou a Medzinárodnou mliekarenskou federáciou pred 59 rokmi. Na Slovensku a v Čechách sa tento sviatok oslavuje tretí májový týždeň.

Prečo si ľudia na celom svete každoročne pripomínajú význam mlieka vo výžive človeka? Stačí sa pozrieť na slovo MLIEKO. Základom tohto slova je slovičko liek. Áno, mlieko je liek. Je už odpradávnou základnou potravinou ľudí, pretože obsahuje také výživové zložky, ktoré sú potrebné pre našu výživu a normálny vývoj. V kravskom a kozom mlieku v našich produkčných podmienkach kolíše priemerný obsah tuku v rozpätí asi 3,4 až 3,8 %. Tuk sa v mlieku vyskytuje vo forme malých guľôčok, a práve preto je veľmi ľahko stráviteľný. Okrem toho, že je zdrojom energie, mliečny tuk obsahuje také zložky ako je napr. konjugovaná kyselina linolová (antikarcinogénne účinky, stimulácia imunitného systému), lecitín (antagonista cholesterolu), cerebrosidy (vývoj nervového systému), vitamín A. Možno propagátori „zdravej výživy“ položia otázku a čo cholesterol? Mlieko obsahuje mnohé zložky, ktoré pôsobia ako antagonisti cholesterolu a prispievajú k jeho odbúraniu v krvi. Seriózny výskum v oblasti výživy na Slovensku dokázal, že pravidelná konzumácia bryndze znižuje hladinu cholesterolu v krvi. Rovnako tak je dokázané, že podobný efekt majú kyslomliečne výrobky s probiotickými mikroorganizmami. Laktóza nie je len zdrojom energie. Tento sacharid napríklad podporuje v tráviacom trakte absorpciu minerálnych látok ako je vápnik, horčík, zinok a prispieva k acidifikácii obsahu tráviaceho traktu. A čo ľudia trpiaci intoleranciou na laktózu? Tito môžu mlieko nahradiť kyslomliečnymi výrobkami, v ktorých je laktóza čiastočne rozložená, alebo ešte lepším riešením je konzumácia sladkých syrov, ktoré prakticky vôbec neobsahujú laktózu. Bielkoviny mlieka okrem iného podporujú tvorbu a udržiavanie svalovej hmoty. Športovci a verím, že sú aj medzi našimi študentmi a zamestnancami, vedľa, aké významné sú v tomto smere srvátkové bielkoviny. Proteíny mlieka sú aj prekursorami bioaktívnych peptidov s mnohými zaujímavými vlastnosťami (antitrombotické, antimikrobiálne, antikarcinogénne). Zásadný význam majú aj minerálne látky, predovšetkým vápnik, potrebný pre vytváranie silných kostí a zdravých zubov. Kladím si otázku, či sa nepodpísala na náraste počtu ľudí trpiacich na osteoporózu aj alarmujúco nízka spotreba mlieka a mliečnych výrobkov na Slovensku? Bohatým zdrojom vápnika sú tvrdé syry. Mlieko obsahuje aj vitamíny, predovšetkým skupiny B, ktoré sú dôležité pre fungovanie nervového systému.

Sme poľnohospodári a potravinári. Čo keby sme začali intenzívnejšie bojovať za tieto dve vzájomne späté odvetvia? Veď aj Winston Churchill prehlásil: „Nie je lepšia investícia pre akúkoľvek spoločnosť, ako dávať deťom mlieko.“

Doc. Ing. Margita Čanigová, CSc., FBP

Počas návštevy SPU si prezident SR Andrej Kiska pozrel aj Výskumné centrum AgroBioTech **Foto: za**

Prezident Andrej Kiska vyzdvihol učiteľské povolanie i potenciál SPU

Prezident SR Andrej Kiska 27. apríla navštívil SPU v Nitre, stretol sa s vedením a členmi akademickkej obce, diskutoval so študentmi a navštívil novovzniknuté Výskumné centrum AgroBioTech (VC ABT).

Na stretnutí s vedením SPU rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., informoval prezidenta SR Andreja Kisku o poslaní a činnosti univerzity, jej vplyve na mesto a región. V rámci diskusie sa prezident zaujímal, ako vedenie SPU a fakúlt vníma výchovu poľnohospodárskych odborníkov, ako vidí postavenie poľnohospodárstva na Slovensku a aké má názory a vízie o smerovaní reformy celého systému školstva.

Ďalšiu časť programu tvorila prehliadka vybraných laboratórií vo VC ABT. Medzitým sa však prezident A. Kiska zastavil pri informačných stánkoch vo foyeri pod aulou, kde sa práve konal EnviroDay v rámci NUD a krátko so študentmi podiskutoval na tému recyklácie.

Po návšteve VC ABT sa prezident prihovril členom akademickkej obce. Vo svojom príhovore ocenil a vysoko vyzdvihol učiteľské povolanie a potenciál SPU.

„O obraze našej krajiny o 20 - 30 rokov sa rozhoduje teraz na vysokých a stredných školách. Z vašich rúk vychádzajú manažéri, farmári, podnikatelia, odborníci v oblasti poľnohospodárstva a potravinárstva, ktorí budú v praxi realizovať myšlienky vašej práce a od nich bude závisieť, ako bude vyzeráť naša krajina. Máte možnosť vy-

chovávať, ale aj tvoriť,“ povedal prezident. Dodal, že učiteľské povolanie si veľmi váži, veď aj oboch rodičov má učiteľov a sám počas vysokoškolského štúdia absolvoval doplnujúce pedagogické štúdium, lebo uvažoval nad touto profesiou. Vyjadril sa, že VŠ by mala robiť kvalitný výskum, prinášať nové inováčné riešenia vyplývajúce z potrieb trhu a smerovania EÚ, podporovať transfer know-how. „Slovenská poľnohospodárska univerzita má tento potenciál,“ zdôraznil prezident. Slovom „klobúk dolu“ vysoko ocenil novovzniknuté VC ABT, špičkové prístrojové vybavenie laboratórií.

Zmienil sa aj o systéme vysokoškolského štúdia a problémoch v oblasti školstva v SR. „Žiaľ, ako krajina sme stratili úctu k vzdelaniu, rešpekt k učiteľom. Problém nastal už od základných škôl. Ďalším problémom je to, že sme znížili úroveň náročnosti na uchádzačov o štúdium o 30 - 40 %. Naše vysoké školy sú financované od počtu študentov a nehládajú sa pritom na kvalitu. Tento systém je postavený z nôh na hlavu. Sú vysoké školy, ktoré zásobujú svojimi absolventmi priamo úradu práce, lebo nemajú dostatočnú kvalitu vzdelania. Vysoké školy potrebujú úctu a zásadnú reformu,“ povedal A. Kiska. Na margo výchovy

pokračovanie na strane 2

SRK rokovala o návrhu Programového vyhlásenia vlády

Slovenská rektorská konferencia (SRK) rokovala na mimoriadnom zasadnutí 20. apríla na SPU v Nitre o návrhu Programového vyhlásenia vlády SR na roky 2016 - 2020 a ocenila záujem vlády o zvyšovanie kvality a rozvoj školstva a vedy. Zároveň potvrdila požiadavky VŠ vyjadrené v Deklarácii na podporu skvalitňovania podmienok a úrovne vzdelávania a vedy v SR zo 17. februára 2016 a požiadala zvyšovať financovanie VŠ z verejných zdrojov každoročne o 60 miliónov eur (mimo EŠIF, sociálnej podpory študentov a valorizácie miezd).

SRK podporila úsilie o reformu školstva, jeho lepšie financovanie a posilnenie akademického výskumu na Slovensku. Vyjadrenie názorov partnerských reprezentácií pôsobiach v školstve preto považuje za oprávnené a legitímne. Na záver deklarovala pripravenosť podieľať sa na tvorbe strategických opatrení pre realizáciu programového vyhlásenia a riešení nahromadených problémov.

r

Z rokovaní SRK na pôde SPU v Nitre **Foto: za**

Zasadala vedecká rada

V apríli (21. 4.) zasadala Vedecká rada SPU. Pod vedením svojho predsedu, rektora prof. Petra Bielika, členovia VR jednomyseľne schválili návrh na udelenie čestného titulu „doctor honoris causa“ prof. dr. ir. Guidovi Van Huylenbroeckovi z Univerzity v Gente v Belgicku a prof. Dr. Wilhelmusovi J. M. Heijmanovi z Wageningenskej univerzity v Holandsku. V ďalšom bode rokovania VR schválila Správu o výsledkoch vedeckovýskumnej činnosti na SPU v Nitre za rok 2015 a vzala na vedomie Hodnotiacu správu o zahraničných vzťahoch SPU v Nitre za rok 2015. Na záver rokovania členovia VR schválili Návrh minimálnych kritérií na habilitačné konanie a konanie na vymenúvanie profesorov na Technickej fakulte SPU v Nitre.

rch

Nové publikácie o mlieku

Nové odborné publikácie - Mlieko vo výžive ľudí a Mlieko a mliečne výrobky predstavili autori – Ing. Ján Keresteš a prof. Jozef Golian 19. apríla na pôde SPU, kde ich prijal rektor prof. Peter Bielik.

Na stretnutí bola aj prorektorka prof. Zdenka Gálová, dekan FAPZ doc. Peter Ondříšek a dekan FBP prof. Ján Tomáš.

Nové knihy sa venujú histórii mliekarského priemyslu, trhu s mliekom, spotrebe potravín v SR, histórii chovu dobytka, kôz a oviec v SR, chovateľským podmienkam a ich vplyvu na kvalitu mlieka, produkciu a nutričnej hodnote mlieka a materského mlieka, významu vody ako

pokračovanie na strane 4

Dekanka FZKI doc. K Halászová a dekanka FEŠRR doc. O. Roháčiková

Foto: za

Menovacie dekréty novým dekankám

Na zasadnutí vedenia SPU v Nitre, ktoré sa konalo 25. apríla v priestoroch VC AgroBioTech, rektor SU Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD., odovzdal menovacie dekréty dekanke Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva doc. Ing. Klaudii Halászovej, PhD., ktorá bude tento post zastávať už druhé volebné obdobie a dekanke Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja doc. Ing. Olge Roháčikovej, PhD., doterajšej kvestorky SPU.

Doc. K. Halászová do štvorročného funkčného obdobia vstúpi od 1. mája 2016, doc. O. Roháčiková od 1. júna 2016. Obom dekankám rektor zaželal veľa zdravia, elánu a múdre rozhodovanie.

rch

Esperanto boduje vo vede aj umení

Do esperanta je preložené množstvo krásnej literatúry z iných jazykov, zároveň má svoju vlastnú, originálnu kultúru.

Hudba, filmy aj literatúra

Kto má rád dobrú hudbu, môže si v esperante vypočuť aj piesne, kabarety, operu, rockové podžánre a i. Známu hudobnú skupinu je *Supernova* z Brazílie, francúzska hiphopová skupina *Paflrik*, dánska medzinárodná ska-zostava *Esperanto Desperado*, švédski rockeri *Martin kaj la Talpoj*, česká skupina *No Problem* a ďalšie. Vďaka esperantu sa veľa zahraničných esperantistov zoznámilo so slovenskými piesňami. Našu *Tancuj, tancuj*, vykrúcaj! preloženú do esperanta (*Dancu, dancu, dancigu!*), si radi spievajú aj esperantisti z Číny či Japonska. V esperante koncertuje aj Peter Bažik, víťaz prvého česko-slovenského X-Factoru. Na 101. svetovom esperantskom kongrese, ktorý sa bude konať v júli na SPU, vystúpi speváčka a finalistka superstar Barbora Hazuchová a naopak, slovenskú kultúru predstaví esperantistom folklórny súbor Lúčnica.

V esperante sa hrajú aj mnohé divadelné hry. Jednou z nich, hra od Karla Čapka *V ríšci hmyzu* (*En la regno de insekto*), bude v rámci kongresu prezentovaná študentským divadlom DoMa zo Svitáv. Prvým filmom natočeným v esperante je *Angoroj* (1964). Kultovým filmom je *Incubus* v hlavnej úlohe s Williamom Shatnerom, kde môžete počuť dialógy v esperante. Do esperanta bol preložený aj Starý a Nový zákon a mnoho skvostov svetovej literatúry, ako napr. *Kráľ Lear* (*Reĝo Lear*) od Shakespeara alebo *Rozprávky* (*Fabeloj*) od H. C. Andersena. Vedeli ste, že do esperanta bolo preložené aj (údajne nepreložiteľné!) slávne dielo Jaroslava Haška *Osudy dobrého vojáka Švejka* (*Aventuroj de la brava soldato Ŝvejk*)?

Vedecké konferencie

Mnohé medzinárodné vedecké i obchodné združenia rokujú kvôli zjednodušeniu komunikácie práve v esperante. Takýchto organizácií je pomerne veľa. Aj v rámci nadchádzajúceho svetového kongresu esperanta budú prebiehať tri sprievodné odborné podujatia, na ktorých bude esperanto jedným z troch rokovacích jazykov a zúčastnia sa na nich vedci, politici (napr. dvaja komisári EÚ i minister zahraničných vecí a európskych záležitostí SR) a ďalší odborníci vrátane esperantistov z rôznych oblastí. Jazykovo-politická konferencia krajín V4+ bude rokovať o perspektívach jazykovej komunikácie v EÚ. Medzináboženské stretnutie predstaviteľov rôznych náboženstiev bude príspevkom Slovenska do posilňovania dialógu medzi náboženstvami a 20. medzinárodný medicínsky esperantský kongres sa bude zaoberať témou *Lekári a globalizácia: akí lekári sú potrební v novom storočí?* Súčasťou tohoročného kongresu bude aj IKU (Medzinárodná kongresová univerzita), ako aj esperantologická konferencia, kde vystúpia odborníci - esperantisti z rôznych vedeckých odvetví. Keď sa začnete učiť esperanto, aj vy budete môcť využiť niečo z jeho možnosti a zapojiť sa do rôznych svetových diskusií. Viac o tohoročnom svetovom kongrese esperanta na: www.nitra2016.sk.

Mgr. Katarína Krutá

Prezident Andrej Kiska vyzdvihol učiteľské povolanie i potenciál SPU

pokračovanie zo strany 1

vy mladých ľudí podotkol, že úlohou pedagóga je aj vysvetliť žiakovi rozdiel medzi dobrom a zlom, pravdou a klamstvom, kritikou a extrémizmom. Prezident hovoril aj problémoch v poľnohospodárstve a o nezamestnanosti, ako jedným z hlavných indikátorov ekonomiky štátu. „Ako môžeme pomôcť? Treba podporiť rastlinnú a živočíšnu výrobu, využiť svoj potenciál. Veď Slovensko je krajinou pasienkov. Vieme, čo dopestovať a ako vyrobiť kvalitné potraviny.“

V diskusií rezonovali otázky o reforme školstva a nevyhnutnosti propagovať poľnohospodárstvo v pozitívnom svetle, oživiť vážnosť poľnohospodárstva aj silou authority hlavy štátu. Na záver sa prezident vyjadril, že „bolo úžasné prísť na takú výbornú a nesmierne dôležitú inštitúciu, akou je z pohľadu vývoja krajiny Slovenská poľnohospodárska univerzita v Nitre“.

rch

O spolupráci s čínskymi odborníkmi v oblasti poľnohospodárstva

Šesť zástupcov Akadémie poľnohospodárskych vied (JAAS) v Nanjingu v čínskej provincii Jiangsu, vedených viceprezidentom JAAS prof. Wengui Yuom, navštívilo v rámci týždňového pobytu európske inštitúcie zamerané na poľnohospodárstvo. Medzi nimi aj SPU v Nitre. Na pôde univerzity ich 26. apríla v sprievode členov Katedry fyziológie rastlín FAPZ - doc. Ing. Kataríny Olšovskej, PhD., a prof. Ing. Mariána Brestiča, CSc., prijal rektor Dr.h.c. prof. Ing. Peter Bielik, PhD.

Záujmom čínskych odborníkov je najširšie zastúpenie partnerov v Európe

Foto: za

V rámci stretnutia sa zástupcovia JAAS prostredníctvom prezentácie oboznámili s činnosťou SPU. Následne predstavili svoju inštitúciu a cieľ návštevy. Ako sa vyjadrili, keďže sú poľnohospodárska akadémia a majú široké pole pôsobnosti vo výskume v poľnohospodárskych vedách, ich záujmom je najširšie zastúpenie partnerov v Európe, s ktorými by sa mohli uchádzať o spoločné projekty, napr. na báze európskych projektov vo výzvach Horizont 2020, ale aj v rámci iných projektov, napr. financovaných čínskou vládou. SPU by mohla byť jedným z partnerov pre širokú spoluprácu. Do úvahy prichádza aj konzorcium s ďalšími inštitúciami, ktoré čínski hostia navštívili v Hannoveri v Nemecku a v Prahe v ČR. Zástupcovia JAAS sa intenzívne zaujímali o výskum na fakultách SPU. Ako sa vyjadrila doc. Katarína Olšovská, čínskych výskumníkov a manažérov zaujíma viacero tém, napr. šľachtenie nových odrôd rôznych poľnohospodárskych plodín a zelenín so zlepšenými produkčnými aj kvalitatívnymi

vlastnosťami, hodnotenie genetických zdrojov plodín pre potreby šľachtenia a biotechnológie, eliminácie environmentálnych záťaží v poľnohospodárskej produkcii, riešenie dopadov klimatek zmeny v poľnohospodárskej výrobe, prostriedkami a metódami od molekulárno-genetických štúdií až po poľné experimenty, ktoré sú zamerané na produktivitu, kvalitu a pod.

Rektor SPU prof. Peter Bielik vysoko ocenil navrhnuté možnosti spolupráce a vyjadril sa, že môžu byť podporené aj uzatvorením memoranda o spolupráci. Delegácia sa stretla aj s dekanom FAPZ doc. Ing. Petrom Ondříškom, PhD., a prodekanom pre zahraničné vzťahy Ing. Jánom Gažom, PhD., s ktorými hovorili o možnostiach spolupráce nielen v agrobiologickom výskume, ale aj o školení čínskych doktorandov na SPU v Nitre. V rámci ďalšieho programu si čínski hostia prezreli VC AgroBioTech, najmä fenotypovaciu linku Laboratória produkčnej fyziológie a ekofyziológie rastlín.

Renáta Chosraviová

Z národnej konferencie Posilnenie úlohy vysokých škôl v regiónoch

Predstaviť odbornej verejnosti výsledky projektu Posilnenie úlohy vysokých škôl v regiónoch bolo cieľom konferencie s rovnomeným názvom, ktorá sa konala 19. apríla v Kongresovom centre SPU v Nitre.

Organizátori vytvorili priestor na diskusiu o príležitostiach a výzvach pre aktívne pôsobenie a sieťovanie univerzít v regionálnom rozvoji s ostatnými aktérmi, zhodnotenie miery zapojenia univerzít do sociálneho, ekonomického, ale i kultúrneho a environmentálneho rozvoja regiónu a tiež miery pripravenosti univerzít na zužitkovanie svojho inovačného a výskumného potenciálu. Účastníkom podujatia - zástupcom všetkých VŠ a fakúlt v SR, zástupcom samospráv, zamestnávateľov a tretieho sektora - sa prostredníctvom videozáznamu prihovoril minister školstva VVaš SR Peter Plavčan, ktorý akcentoval najmä zvyšovanie kvality vysokoškolského vzdelávania, posilnenie VŠ v regiónoch, pretože prinášajú poznatky a inovácie aj z medzinárodného prostredia. Následne účastníkov privítal rektor SPU prof. Peter Bielik, ktorý zdôraznil úlohu oboch nitrianskych univerzít a ich prínos pre región z pohľadu poskytovania vzdelávania, výskumu, zamestnania, prenosu poznatkov do praxe, motivovania podnikateľského prostredia, ale aj pôsobenia v oblasti kultúry a športu. Predseda NSK Milan Belica v rámci príhovoru predstavil okruh tém a problémov, na ktoré by sa mal upriamiť výskumný potenciál VŠ, medzi nimi na kohéznú politiku, snahou ktorej je utlmiť napätie v sociálnom a ekonomickom prostredí, na skúmanie postavenia a úloh regiónov z globálneho pohľadu a i. Ako povedal, vysoké školy sú centrá vzdelanosti a je chyba, že Slovensko nemá vypracovaný ucelený systém celej vzdelávacej vertikály. „To je škodlivé,“

uviedol župan a dodal, že univerzity potrebujú pevný bod, od ktorého sa môžu odraziť a rozvíjať svoje aktivity. Osobitne vyzdvihol pomoc a úlohu univerzít v tvorbe významných dokumentov. V rámci odborného programu vystúpil s prednáškou O úlohe školstva a vzdelania v regionálnom rozvoji prof. Július Horváth zo Stredo-európskej univerzity. Jozef Jurkovič z MŠVVaŠ SR, Danka Moravčíková z SPU a Štefan Rehák z Ekonomickej univerzity v Bratislave predstavili projekt, výsledky v oblasti terénneho výskumu, výstupy projektu a ako slovenské školy pomáhajú regiónom. Na záver konferencie prebehla panelová diskusia, ktorú moderoval expert projektu prof. Libor Vozár z UKF v Nitre.

Viac o podujatí na www.polnohospodar.sk

Konferenciu moderoval prof. L. Vozár. Zľava hostia: prof. J. Horváth, prof. P. Bielik a doc. M. Belica

Foto: za

Zástupcovia FEM s prorektorom ŠPTU A.P. Košíkom (v strede)
Foto: archív EH

Ďalší pokrok v spolupráci s Timiriazevkou

Pri Štátnej poľnohospodárskej Timiriazevovej univerzite v Moskve bude pôsobiť nezávislá akreditačná agentúra. Na otvorení 28. apríla sa zúčastnili aj zástupcovia FEM.

V pôsobnosti agentúry bude konzultačná činnosť pri príprave poľnohospodárskych študijných programov (ŠP) v súlade so zásadami Bolonského procesu, poradenstvo na tému internacionalizácie vzdelávania a nových trendov v oblasti vysokého školstva. Počas plenárneho zasadnutia vystúpila dekanka FEM a koordinátorka projektu PACAGRO prof. Elena Horská, ktorá uviedla hlavné témy diskutované v európskom vzdelávacom priestore, ako je uznávanie štúdia, internacionalizácia, spoločné ŠP, odborná prax v zahraničí, štúdium cudzích jazykov a i. Prítomní boli i ďalší zástupcovia FEM - doc. K. Hennyeyová, doc. P. Obtulovič, PhD., P. Barát a Ing. G. Gerhátovej, keďže projekt PACAGRO (Development of Public Accreditation of Agricultural Programs in Russia č. 543902-Tempus-1-2013-SK-TEMPUS-SMGR) a akreditačná agentúra vytvárajú priestor pre intenzívnejšiu spoluprácu s partnerskými univerzitami v oblasti informatiky, nových foriem vzdelávania s využitím prostriedkov IKT a konzultačnej činnosti v spoločenských vedách. Pracovná cesta na ŠPTU priniesla pre FEM-károv nové možnosti. Na základe rokovania s dekanom Fakulty ekonomiky boli odsúhlasené nové kvóty pre študentov z FEM a boli zvýšené z doterajších 5 na 7 miest. Tiež sa dohodlo, že program EURUS AGRI sa ponúkne všetkým ekonomickým fakultám v Moskve, takže aj zo strany Ruska by sa počet záujemcov o program mohol zvýšiť. Medzi nové možnosti patrí aj možnosť absolventskej stáže po ukončení štúdia v agentúre Marketconsulting v St. Peterburgu, ktorá sa zaoberá marketingovým poradenstvom pre ruské i zahraničné spoločnosti, pôsobiace na ruskom trhu s potravinami. Toto leto nastúpi na absolventskú stáž prvá študentka. Aby program poskytol možnosti aj pre učiteľov, participujúcich na programe, od budúceho roka otvoríme každoročnú výmenu dvoch učiteľov v rámci akademických mobilit a budeme rokovať o príprave spoločných medzinárodných učebníc. Nakoľko v Rusku došlo k spájaniu univerzít a tomuto procesu sa nevyhla ani ŠPTU, okrem Fakulty ekonomiky na nej pôsobí aj Fakulta ekonomiky a financií. Fakulta ponúka viacero programov, úzko špecializovaných v oblasti informatiky, kvantitatívnych metód, financií a účtovníctva, čo vytvára priestor pre spoluprácu aj v tejto oblasti.

Prof. Dr. Ing. Elena Horská, FEM

Prvá konferencia mladých z krajín V4 v Rzeszowe

Mladí vedeckí pracovníci do 35 rokov a doktorandi SPU sa od 19. do 21. apríla zúčastnili na 1. ročníku konferencie mladých výskumníkov z krajín V4 s názvom Vedecký výskum v potravinárskej výrobe. Konala sa pod záštitou Rzeszowskej univerzity, SPU v Nitre, Debrecínskej univerzity a UTB v Zlíne. Z FBP sa na konferencii zúčastnilo 14 mladých vedeckých pracovníkov a doktorandov, ktorí nás výborne reprezentovali. Doktorand Ing. Tomáš Krajčovič získal 1. miesto za prednesenú prácu a Ing. Marián Tokár, PhD., bol v rámci kategórie príspevkov ocenený za prínos pre prax. V posterovej sekcii sa na 1. mieste umiestnila práca Ing. Evy Tušimovej, PhD., a kolektívu. Ako sa organizátori dohodli, ďalšie kolo konferencie sa uskutoční v novembri 2017 na SPU v Nitre. Podujatie bude organizovať FBP.

Prof. Ing. Miroslava Kačániová, PhD., FBP

ROZHOVOR

A. Bandlerová: Medzinárodná spolupráca v rámci projektových konzorcií je neodmysliteľným stimulom pre napĺňanie stratégie fakulty

Pani dekanka, v rámci svojej pozície ste nadviazali širokú medzinárodnú spoluprácu. Vaša obrovská zásluha je na zavedení medzinárodných vzdelávacích programov na FEŠRR. Ako hodnotíte ich význam?

Existencia medzinárodnej spolupráce v rámci projektových konzorcií či sietí je neodmysliteľným stimulom pre napĺňanie stratégie fakulty i univerzity v oblasti internacionalizácie. Platí to pre oblasť vysokoškolského vzdelávania i výskumu. Prepojenosť týchto oblastí najlepšie ilustruje účasť FEŠRR na množstve projektov programu Jean Monnet, keď sme prvé skúsenosti získavali vďaka implementácii nových modulov (predmetov) do študijných programov (ŠP) SPU od roku 2004. Cieľom modulov bolo priblížiť proces integrácie EÚ v rôznych odborných oblastiach práve tým študentom našej univerzity, ktorí v rámci ŠP svojich fakúlt neprichádzali priamo do kontaktu s princípmi fungovania EÚ. V roku 2011 sme sa stali nositeľmi grantu pre založenie Jean Monnet Chair (katedry) v oblasti agrárneho práva. Jej význam spočíva v akejsi „integrácii“ už realizovaných Jean Monnet modulov na našej fakulte v špecializácii ako agrárne právo, financovanie programov EÚ, právo životného prostredia EÚ, správne právo a právo duševného vlastníctva v oblasti poľnohospodárstva. Vďaka tomuto úspechu bola SPU a FEŠRR pridelená plaketa Jeana Monneta. Je to významná značka kvality, ktorú katedra dosiahla v európskych štúdiách agrárneho práva. Samotným premostením z oblasti univerzitného vzdelávania do oblasti medzinárodných výskumných úloh bol úspech schválenia projektu Jean Monnet Centrum Excelentnosti, ktorý sústreďuje svoj zámer na problematiku manažmentu pôdneho fondu v EÚ. Je to projekt, ktorý je riešený na medzifakultnej úrovni s FBP SPU, čím sa aj v tomto prípade prejavuje princíp fungovania SPU – prepájať v spolupráci nielen katedry, ale aj fakulty. Spomeniem podstatný význam programov Erasmus Mundus, Erasmus +, bilaterálnu spoluprácu s USA a v súčasnosti spoluprácu s univerzitami v Južnej Kórei, vďaka ktorým sme už od AR 2004/2005 aktívnym partnerom v programoch spoločných i dvojitých medzinárodných diplomov v oblasti rozvoja vidieka a poľnohospodárskej ekonomiky. Je to úžasná kvalitatívna pridaná hodnota a výzva aj pre našich študentov a absolventov získať spoločný, resp. dvojitý diplom svetovo uznávaných univerzít (Gent, Wageningen, Berlín, Pisa, Rennes, Arkansas, Florida, Soul). V týchto aktivitách úspešne spolupracujeme s FEM SPU. Naše dlhoročné pôsobenie v medzinárodných konzorciách pomáha fakulte i univerzite v zapájaní sa do nových výziev, čím sa na základe vzájomnej dôvery a spoľahlivej spolupráce formujú staronové i nové partnerstvá.

Na FEŠRR máte dva vedecké časopisy, jeden z nich Agrárne právo EÚ - vašou zásluhou. Prečo práve na SPU?

Opätovne nadviažem na predchádzajúcu dlhoročnú skúsenosť a naše aktivity v projektoch Jean Monnet. Práve založením Jean Monnet

Prof. JUDr. ANNA BANDLEROVÁ, PhD., stála na čele Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja dve funkčné obdobia. Zaujímalo nás, do akej miery sa jej podarilo naplniť ciele, s ktorými vstupovala do funkcie, ako vníma úspechy i možnosti pre ďalší rozvoj fakulty.

Chair (katedry) v oblasti agrárneho práva sme iniciovali založenie vedeckého časopisu Agrárne právo EÚ. Bol to odvážny krok, ale ukázal sa ako prospešný, keďže v súčasnosti je platformou odborníkov a špecialistov z tejto oblasti nielen z európskych, ale aj mimoeurópskych inštitúcií, napr. univerzít z krajín Južnej Ameriky. Jedinečnosť odborného zamerania časopisu v SR potvrdzuje aj spätná väzba, ktorú získavame z vydavateľstva nášho časopisu De Gruyter, na základe ktorej sú články v ňom publikované vyhľadávané výskumníkmi z krajín USA, Ázie i Európy.

Ste koordinátorkou programu Erasmus na SPU. Aké máte skúsenosti v tejto oblasti?

Moje skúsenosti s programom Erasmus + (v minulosti s programom Socrates Erasmus) siahajú do obdobia, keď som pôsobila ako rektorka pre zahraničné vzťahy SPU. Súbežne s budovaním prvých bilaterálnych zmlúv s európskymi univerzitami vznikali naše prvé partnerstvá, ktoré boli základom prvých medzinárodných projektov, napr. v rámci programu TEMPUS. V období zavádzania európskeho systému transferu a akumulácie kreditov, v období keď naša univerzita podstúpila transformáciu vzdelávania podľa princípov bolonského procesu, sme registrovali prvé študentské či pedagogické mobility. Postupne sa spolupráca s určitými partnermi stala recipročnou a dôkazom dobre fungujúcej akademickej výmeny je v mnohých prípadoch už viac ako 10-ročná rozvinutá spolupráca. Postupom času sa podstatne zvýšila ponuka partnerských univerzít i podnikov, ktoré môžu naši študenti využiť aj pre získanie praktických skúseností v podobe odborných stáží. Posledné roky, keď sa výzvy mnohých medzinárodných projektov sústreďili na krajiny centrálnej Ázie, vytvorili predpoklady aj pre partnerstvá univerzít mimo krajín EÚ. Tak môžeme vďaka novému projektu Erasmus svet ponúknuť našim študentom i pedagógom účasť na akademických mobilitách v krajinách ako napríklad Tadžikistan, USA, Japonsko, Rusko a ďalších. Osobne vnímam ako dovŕšenie svojich skúseností v tejto oblasti i poptu, že v tomto roku bola Slovenskou akademickou asociáciou pre medzinárodnú spoluprácu schválená moja nominácia na členku správnej rady pre nadchádzajúce volebné obdobie.

Fakulta má dva rozdielne študijné odbory - verejná správa a regionálny rozvoj a druhým je environmentálny manažment. Ako sa vám ich podarilo zosúladiť?

Na prvý pohľad by sa mohlo zdať, že ide o úplne rozdielne študijné odbory, ktorých prepojenie nie je jednoduché. Avšak opak je pravdou, ktorú potvrdzuje niekoľko faktov: v popredí záujmu vedeckovýskumnej i vzdelávacej činnosti v európskom i celosvetovom meradle je úzke prepojenie regionálneho rozvoja, rozvoja vidieka a poľnohospodárstva. Početné výzvy medzinárodných projektov sú smerované na tieto oblasti súčasne – sú teda interdisciplinárne. Kompetencie a zručnosti environmentálneho manažéra sa nezaobídu bez poznatkov z legislatívy životného prostredia, na druhej strane kompetentný manažér pôsobiaci v oblasti regionálneho, resp. vidieckeho rozvoja nemôže zvládnuť túto profesijnú výzvu bez vedomostí a zručností zo sféry ako odpadové hospodárstvo, ekosystémové služby či biodiverzita. Napokon aj koncepciu výskumu na FEŠRR sme smerovali tak, aby sme dokázali prepojiť ekonomické, sociálne a environmentálne aspekty rozvoja vidieka. Hľadanie prienikov pre účely vedeckovýskumnej či vzdelávacej činnosti je kľúčové z pohľadu univerzity ako celku. Tento princíp spolupráce sa nám na FEŠRR darí uplatňovať tak vo výskumnej oblasti, ako aj vo vzdelávacích aktivitách, a to navy-

še v rámci nielen domácich, ale i zahraničných projektov. Vyzdvihla by som úspešné riešiteľské tímy, ktoré boli vytvorené medzi FEŠRR, FBP, FEM či FAPZ. Uvedené príklady spolupráce sa realizujú v rámci projektov VEGA, KEGA, Jean Monnet, TEMPUS či Erasmus Mundus, vďaka ktorému mali kolegovia z FAPZ možnosť zúčastniť sa na vedecko-pedagogickej mobilite na partnerskej univerzite La Escuela Superior Politécnica del Litoral v Ekvádore.

Ako vidíte pozíciu Katedry práva z hľadiska poľnohospodárstva?

Pri neustálom legislatívnom ruchu, ktorý nastal po roku 1990, ťažko nájsť taký úsek spoločenských vzťahov, ktorých zákonná úprava sa tak často stáva predmetom pozornosti nášho zákonodarcstva ako vzťahy, ktoré vznikajú v oblasti poľnohospodárstva. Od vstupu SR do EÚ nadobudla na význame výučba ako aj výskum z oblasti agrárneho práva, veď vzťahy v oblasti poľnohospodárstva patria k najvýznamnejším, ktoré legislatíva EÚ upravuje. Práve preto má Katedra práva výnimočné postavenie z hľadiska poľnohospodárstva, keďže tejto problematike sa venuje žiadna z právnických fakúlt na Slovensku a aj preto považujem jej existenciu a budúci rozvoj za kľúčový.

Vy aj vaši kolegovia ste členmi Medzinárodnej svetovej únie poľnohospodárskych právnikov. Čo to prinieslo pre vás a SPU?

Členkou únie agrárnych právnikov „UMAU“ som už od roku 1994. Počas tohto obdobia sme spolu s kolegami mali možnosť zúčastniť sa na pravidelne organizovaných medzinárodných kongresoch tejto únie. V roku 2010 sa nám podarilo získať nomináciu pre zorganizovanie svetového kongresu aj na pôde SPU. Tak sme boli v júni 2012 hosťiteľmi XII. svetového kongresu UMAU v Nitre. Členstvo v tak významnom združení nám dáva možnosť rozvíjať vzdelávanie a výskum v oblasti agrárneho práva v zmysle najnovších svetových trendov. Dáva nám možnosť vytvárať a rozvíjať medzinárodné partnerstvá a siete pre ďalšiu spoluprácu v tejto oblasti.

FEŠRR navrhla udeliť niekoľko čestných titulov Dr.h.c. Poslednou nomináciou vedec-ká rada FEŠRR schválila prof. Guida van Huylebroeck z Univerzity v Gente, Belgicku. V čom vidíte podiel tejto osobnosti na rozvoji fakulty?

Pán profesor Guido Van Huylebroeck spolupracuje s našou univerzitou a fakultou už od roku 2004, keď nás ako programový koordinátor prvého spoločného medzinárodného programu IMRD (International Master of Science in Rural Development) pozval do konzorcia európskych univerzít udeľujúcich spoločný diplom (Joint Degree). Tým sa SPU v Nitre stala prvou univerzitou a plnohodnotným členom medzinárodného konzorcia univerzít udeľujúcich spoločný diplom (Joint Degree) v oblasti štúdia medzinárodného rozvoja vidieka. IMRD program realizuje SPU aj v súčasnosti a vďaka jeho vysokej kvalite bol program zaradený medzi 19 úspešných spoločných inžinierskych programov (zo 43 hodnotených), ktoré sú publikované v Katalógu spoločných inžinierskych programov Erasmus Mundus (Erasmus Mundus Joint Master Degrees Catalogue). Dosiahnutý úspech umožňuje konzorciu univerzít IMRD uchádzať sa o čerpanie finančných prostriedkov z grantovej schémy Erasmus + perspektívne až do roku 2018. Postupom času sa vďaka kvalite „IMRD“ konzorcia spolupracujúca sieť univerzít rozšírila na 14-člennú sieť, ktorá zintenzívnila vedeckovýskumnú a vzdelávaciu spoluprácu našej univerzity s inštitúciami v USA, Číne, Indii, Južnej Afrike, Ekvádore a najnovšie v Južnej Kórei. Vďaka dlhoročnej ústretovej aktívnej spolupráci prof.

Guida Van Huylebroeck sa SPU v Nitre úspešne zapája do medzinárodných konzorcií s cieľom realizovať spoločné výskumné a vzdelávacie projekty a siete, ktoré prinášajú a perspektívne zabezpečia vedeckovýskumné i vzdelávacie príležitosti pre fakultu a pracoviská SPU v Nitre.

Aký je váš názor na súčasný systém akreditácie fakúlt? V čom vidíte jeho úskalia a v čom predstavuje prekážku v rozvoji študijných programov?

SPU v Nitre, a tým aj naša fakulta, prešla komplexnou akreditáciou v roku 2014 s tým, že celý náročný proces bol zavŕšený v roku 2015. Rozhodnutím Ministerstva školstva VVaŠ SR sme boli zaradení medzi univerzitné vzdelávacie inštitúcie. Na FEŠRR sa nám podarilo úspešne akreditovať všetky predložené študijné programy na všetkých troch stupňoch štúdia v oboch našich odboroch: 3.3.5 Verejná správa a regionálny rozvoj a 4.3.3 Environmentálny manažment. Navyše prvýkrát v histórii našej fakulty sa nám podarilo akreditovať habilitačné a inauguračné práva v odbore 4.3.3 Environmentálny manažment, čo môže jednoznačne napomôcť rozvoju ŠP v tejto oblasti. Z môjho pohľadu sú v náročnom akreditačnom procese menšie fakulty, akou je aj naša, znevýhodnené, a to najmä pri posudzovaní výskumnej kvality a vývojovej činnosti, keď sme napríklad za odbor environmentálny manažment museli deklarovať kvalitné výstupy v takom istom množstve, ako väčšie fakulty, ktoré disponujú viacerými pedagogmi. Problémom sa javia aj nedostatočné výstupy doktorandov vo forme kvalitnej publikačnej činnosti v kategórii A, resp. B. Do budúcnosti bude preto treba posilniť kvalitatívne kritériá, čo už čiastočne realizujeme prostredníctvom odborových komisií.

Objavujú sa diskusie o názve fakulty. Aký je váš názor na zmenu či modifikáciu názvu?

Súčasný názov našej fakulty vznikol v období, keď vrcholil integračný proces našej krajiny do EÚ. V tom období bolo vytvorenie Fakulty európskych štúdií a regionálneho rozvoja veľmi atraktívnym motívom pre získanie študentov a úspešné budovanie imidžu. Postupom času sa však vyvíjali a profilovali naše študijné programy i zameranie vedeckovýskumnej činnosti. Preto si myslím, že by bolo treba reflektovať tento profil do názvu fakulty, ktorý by pokrýval nielen oblasť politík, regionálneho rozvoja, ale aj environmentálne aspekty.

Na záver mi dovoľte otázku, čo pokladáte za najväčší úspech z toho, čo sa vám podarilo dosiahnuť pre FEŠRR a kde vidíte najväčší priestor pre ďalšie skvalitňovanie jej činnosti?

Ak by som mala zhodnotiť uplynulé obdobie existencie FEŠRR, medzi najväčšie úspechy by som jednoznačne zaradila akreditácie študijných odborov na všetkých stupňoch štúdia, habilitačné a inauguračné práva v odbore environmentálny manažment, dobudovanie kvalifikačnej štruktúry a veľmi úspešnú medzinárodnú projektovú činnosť. Víziou fakulty do budúcnosti je získať habilitačné a inauguračné práva aj v odbore verejná správa a regionálny rozvoj, zvýšiť atraktivnosť študijných programov a ich previazanie na prax pre úspešnejšie uplatnenie našich absolventov. Podstatnou kvalitatívnou pridanou hodnotou je existencia spoločného medzinárodného inžinierskeho štúdia v oblasti rozvoja vidieka, udržanie ktorého bude aj v budúcnosti zaujímavým motívom pre našich uchádzačov. Napriek našej úspešnosti v medzinárodných výskumných projektoch, ako 6 a 7. RP, Tendre EK, COST a v iných grantových schémach, ako dôležitú výzvu vidím získanie medzinárodného výskumného projektu, ktorý by pokrýval záujmy celej fakulty a podnietil by spoluprácu s ďalšími fakultami a pracoviskami našej univerzity. Napokon verím, že sa FEŠRR v budúcom období podarí splniť aj cieľ, ktorým sú spoločné priestory pre všetky katedry a pracoviská, čím by si fakulta upevnila svoju identitu.

Renáta Chosraviová

PREDSTAVUJEME LABORATÓRIÁ VÝSKUMNÉHO CENTRA AGROBIOTECH

Laboratórium produkčnej fyziológie a ekofyziológie rastlín

Gestorkou laboratória je doc. Ing. Katarína Olšovská, PhD.

Fenotypovacia linka

Foto: za

Zaistenie dostatku potravín pre narastajúcu populáciu ľudí na Zemi - 9 miliárd v roku 2050 - bude obrovskou výzvou pre rastlinné vedy, biotechnológie i samotných pestovateľov plodín, a to nielen z toho dôvodu, že priemerný ročný rast produkcie strategických plodín zaostáva za našimi predpokladmi (1,3 % namiesto 2,4 % v prípade pšenice). Významným dôvodom je aj to, že pestovateľské prostredie v rôznych častiach sveta musí riešiť problémy prejavujúcej sa zmeny klímy a pôsobenia stresových faktorov prostredia, ktoré negatívne ovplyvňujú rast a produkciu plodín a vytvárajú súčasne tlak na zlepšovanie ich vlastností pre tieto nepriaznivé pestovateľské podmienky. Prepojením analýzy genotypu a fenotypu rastlín možno skôr a efektívnejšie selektovať rastliny vysoko produkčné a súčasne odolné proti stresu. Za posledné roky nastali veľké pokroky v technikách sekvenovania DNA pri rôznych druhoch plodín, čo umožňuje uplatniť poznatky v molekulárnom šľachtení pri zlepšovaní plodín vo vzťahu k prostrediu. Napriek tomu však stále zaostávame v schopnosti odlišiť, a tým aj využiť, genetiku kvantitatívnych znakov pre rast, úrodu a adaptá-

cie rastlín na stresy prostredia. Šľachtitelia a farmári selektovali fenotypy najlepších rastlín ešte dávno pred zavedením DNA a molekulárnych markérov. Keď však chceme dosiahnuť stanovené méty v produkcii a odolnosti budúcich plodín proti narastajúcim stresom pestovateľského prostredia, musíme zrýchliť a zvýšiť efektívnosť šľachtenia, lebo stále platí, čím viac krížení pre viac prostredí môžeme aplikovať, tým významnejšie zvyšujeme pravdepodobnosť identifikácie želaného znaku a jeho genetickú variabilitu. Pokroky v automatizovanom fenotypovaní znakov a vlastností rastlín ponúkajú relatívne dostupné a rýchle možnosti ocharakterizovania veľkého množstva geneticky zmeneného či upravovaného materiálu s výslednou identifikáciou markéra(ov) želaných komplexných znakov, ako sú znaky rastu, vývinu, morfológického utvárania rastlín, fotosyntetickej i metabolickej výkonnosti, tolerancie, rezistencie, úrody a ekológie úrody a pod., ktoré možno vyjadrovať použitím špecifických parametrov. Tieto parametre (markéry) sú nevyhnutné pre ďalšie pokračovanie genomickej selekcie materiálov v molekulárnom, resp. transgénnom šľachtení pri tvorbe nového biologického materiálu.

Poslanie laboratória

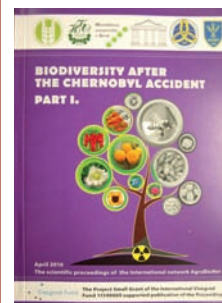
Cieľom Laboratória produkčnej fyziológie a ekofyziológie rastlín VC ABT bude rozvíjať základný a aplikovaný výskum v oblasti tzv. fenotypovania (popisovania, charakterizovania kvantitatívnych komplexných znakov) genetických zdrojov poľnohospodárskych plodín na ich vyššiu produktivitu, kvalitu produkcie a toleranciu k faktorom klimatickej zmeny ako je sucho, vysoká teplota, deficity v minerálnej výžive, tlak patogénov a pod. Automatizované vysokovýkonné fenotypovanie rastlín znamená, že súborom optických, ale i ďalších biofyzikálnych metód bude v prísne kontrolovanom prostredí laboratória skúmaný fenotyp rastlín ako prejav súboru štruktúrálnych, fyziologických a výkonnostných znakov genotypu v danom prostredí, napr. to, akú tvorí biomasu, morfotyp koreňovej sústavy, aká je jeho fotosyntetická výkonnosť, hospodárenie s vodou, ako efektívne využíva minerálne

látky pre tvorbu biomasy, aká je jeho interakcia s faktormi prostredia, napr. so suchom, vysokou teplotou, patogénmi a pod., ale napr. aj to, aké metabolické zlúčeniny produkuje z hľadiska ich využitia vo výžive ľudí, pre ich zakomponovanie do tzv. funkčných potravín a pod., nehovoriac tiež o využití technológie pre hodnotenie pozberovej stability a kvality produktov pre výživu. Príkladom takýchto priamo meraných parametrov je napr. veľkosť listovej plochy, kompaktnosť tela rastlín, fluorescencia chlorofylu, výška rastlín, koncentrácia pigmentov, dĺžka internódií, uhly listov, skrúcanie listov, rýchlosť predĺžovacieho rastu, produkcia biomasy, čas kvitnutia, produkcia semien a pod.

Nový systém fenotypovania rastlín je založený na simultánnom snímaní celistvých rastlín v prísne kontrolovaných podmienkach metódami zobrazovania (imaging) reflektovaného svetla z rôznych rastlinných štruktúr po absorpcii svetla s určitými vlnovými dĺžkami, tvorbe jednoduchých multi-D obrazov s ich vysokým časovým a priestorovým rozlíšením, ktoré softvérovo vyhodnocuje počítač, pričom z ich analýzy je možné detegovať merané znaky a vlastnosti fenotypu. Analýza týchto obrazov by teda mala dať odpoveď šľachtiteľom, resp. rastlinným biotechnológom na to, či hodnotený zdrojový genetický materiál (odroda, genotyp, línia, a pod.) má požadované znaky a vlastnosti vhodné pre ich zakomponovanie do nových materiálov, príp. aké znaky a vlastnosti prejavuje už novovytvorený materiál. Systém je plne automatizovaný, riadený počítačom a vyznačuje sa relatívne vysokou výkonnosťou analýz v čase. Laboratórium ako celok má potenciál rozvíjať projektovú činnosť v oblasti agrobiologického výskumu a hodnotenia genetických zdrojov plodín vhodných pre poľnohospodárstvo, bioenergetiku, kvalitu a bezpečnosť potravín a pod. Riešenie projektov si bude vyžadovať rozvoj medzinárodnej spolupráce s partnerskými inštitúciami, ale aj funkčnú integráciu s materským pracoviskom - Katedrou fyziológie rastlín FAPZ a ďalšími laboratóriami v rámci VC AgroBioTech.

Dr. Oksana Sytar, PhD.

Biodiverzita po havárii v Černobyle

Zborník vedeckých prác

Kolektív Botanickej záhrady SPU v spolupráci s Inštitútom ochrany biodiverzity a biologickej bezpečnosti (IOBBB) pri FAPZ SPU a zahraničnými partnermi - Ústavom šľachtenia a množenia záhradných rastlín pri Záhradníckej fakulte v Ledniciach, BZ v Bolestrašiciach (Poľsko), Národnou univerzitou v Užhorode a Národnou Botanickou záhradou M. M. Griška pri Národnej akadémii vied Ukrajiny - získali v rámci malých projektov Vyšehradského fondu grant (11540020) na projekt s názvom Biodiversity after the Chernobyl accident. Cieľom projektu bolo sústrediť poznatky z vplyvu radiácie na jednotlivé zložky biodiverzity po havárii v Černobyle s dosahom na genetické, biologické, morfológické, biochemické, mikrobiologické zmeny na rastlinných a živočíšnych organizmoch v rozšírených populáciách, ekosystémoch a agrosystémoch v oblastiach ohniska nehody s následným dopadom na zdravie a životné prostredie obyvateľov. V prvej časti zborníka vedeckých prác vydaného v rámci medzinárodnej siete AgroBioNet, prezentovali kolektívy z 5 krajín svoje poznatky v 67 vedeckých prácach. Pre enormný záujem plánuje kolektív vydať aj druhú časť zborníka s prezentáciou ďalších poznatkov. K predmetnej problematike sa uskutočnilo aj pracovné stretnutie skupiny riešiteľov 22. - 23. apríla v Kvitke Poloninách na Ukrajine.

Ing. Erika Mňahončáková, PhD.

Fakulty opäť ožili študentskou vedou

Na SPU sa 20. apríla konali fakultné študentské vedecké konferencie (ŠVK), ktoré každoročne poskytujú priestor na prezentáciu výsledkov a získanie inšpirácií pre ďalšiu vedeckú činnosť. Záštitu nad konferenciami prevzali dekaní jednotlivých fakúlt.

Na FAPZ sa konal 22. ročník ŠVK, na ktorom sa zúčastnilo 84 študentov 1. a 2. stupňa štúdia v 7 sekciách, medzi nimi aj študenti z FZKI, FEŠRR a Poľska. Na ŠVK na FEM sa prezentovalo v 4 sekciách 51 študentov vrátane 15 zahraničných z RF, Poľska, ČR, Turecka, Španielska a Talianska. Na 15. ročníku ŠVK na FBP súťažilo v 6 sekciách 49 študentských prác, medzi nimi aj z Poľska, Rumunska a Belgicka. Na ŠVK na FEŠRR sa v 3 sekciách prezentovalo 20 študentov, na FZKI sa v 3 sekciách predstavilo 36 študentov, z toho jeden z Belgicka. Najnovšie trendy v poľnohospodárstve, strojárstve a odpadovom hospodárstve bol názov medzinárodnej ŠVK na TF, na ktorej v 3 sekciách súťažilo 32 prác, medzi nimi aj z Ukrajiny, Srbska, Maďarska, ČR.

Práce súťažiacich študentov boli publikované v recenzovanom zborníku abstraktov, najlepším prácam študentov z každej sekcie fakulty udelili finančnú odmenu. Viac o výsledkoch ŠVK na: www.polnohospodar.sk

Mladá veda na FEŠRR

Na FEŠRR sa 20. apríla konal aj 5. ročník doktorandskej vedeckej konferencie Mladá veda na tému Sociálne, ekonomické, právne a environmentálne aspekty v rozvoji regiónov. Z FEŠRR sa na nej zúčastnili 2 doktorandky ŠP integrovaný rozvoj vidieka a 4 doktorandky ŠP environmentálny manažment, z FEM doktorandka ŠP ekonomika a manažment poľnohospodárstva a potravinárstva. Predmetom vedeckých článkov bola prezentácia výstupov dizertačných prác v oblasti využívania lesných ekosystémov, ekosystémových služieb, identifikácie sucha, faktorov ovplyvňujúcich cenu poľnohospodárskej pôdy, medziobecnej spolupráce a zamestnanosti v poľnohospodárskych oblastiach. Problematika spracovaná v rámci dizertačných prác bude publikovaná v zborníku z vedeckej konferencie. Vybrané články budú publikované vo vedeckom časopise v Acta regionalistica et environmentalistica.

Ing. Lucia Grešová, PhD., FEŠRR

Nové publikácie o mlieku

pokračovanie zo strany 1

základu života, základnému ošetrovaniu mlieka, mikrobiológii, probiotikám vo vzťahu k liečbe potravinových alergií, bioaktívnym látkam, legislatívnym a hygienickým požiadavkám na spracovanie mlieka, histórii vzniku teórie modernej výživy či návrhu opatrení na rozvoj vidieka do roku 2020 a i.

„Spotreba mlieka a mliečnych výrobkov, najmä kyslomliečnych výrobkov a syrov, je spájaná so životnou úrovňou obyvateľstva, kvôli ich vplyvu na zdravotnú kondíciu človeka. Za posledných 25 rokov sa zdravotný stav populácie zhoršuje, až 51 % ľudí zomiera na kardiovaskulárne choroby, takmer 24 % na rakovinu. Predpokladá sa, že v roku 2035 bude mať rakovinu hrubého čreva až 54 % obyvateľstva. Rozhodujúci vplyv na podiele novodobých chorôb ako sú alergie, najmä alergie na potraviny, má vysoká spotreba denaturovaných potravín. Ide o syndrómy výživovej politiky, prejavujúce sa v neustálom zvyšovaní hypertenzie, osteoporózy, obezity, diabetes mellitus 2. typu. Prevencia prostredníctvom konzumácie zdravých potravín je však osemkrát lacnejšia ako liečenie. Treba začať od potravín, respektíve od pôdy,“ povedal J. Keresteš a zdôraznil, že výroba mlieka je priamo spätá s využitím lúk a pasienkov. Z hľadiska výživy najlepšie mlieka sú produkované z pastevného obdobia dobytku na lúčach a pasienkoch. „V úvahách o ďalšom napredovaní spotreby mlieka a mliečnych výrobkov sa treba zamerať na technologické, chovateľské, plemenárske a veterinárne zmeny,“ dodal.

„Je veľmi dôležité, aby sme nežili v klame, z marketingovej preferencie, často z nepodložených faktov. Nové odborné publikácie vniesu svetlo do uvedenej problematiky,“ zdôraznil význam oboch kníh a ich prínos pre vzdelávanie a popularizáciu uvedenej tematiky rektor prof. Peter Bielik.

rch

Foto: archív FEM

Nemecko – Európa – Svet: Neformálne rozhovory s nemeckým lektorom

V posledných rokoch sa angličtina presadila ako hlavný cudzí jazyk. Je to prvý jazyk, ktorý sa učia deti na základných školách a pomaly sa stáva automatickou súčasťou všeobecného vzdelania. Práve preto ju zamestnávateľia považujú za samozrejmosť a začínajú čoraz viac prihliadať na znalosti ďalších jazykov.

Keďže na Slovensku pôsobí až 500 nemeckých firiem, najmä v odvetviach ako automobilový priemysel, elektrotechnika, energetika a finančníctvo, odlišiť sa od šedého priemeru na pracovnom pohovore môže vo veľkej miere pomôcť práve znalosť nemeckého jazyka. Keď však bude uchádzač sedieť svojmu budúcemu nemeckému šéfovi zoči-voči, nepomôže mu ani tá najlepšia znalosť gramatiky, keď nebude vedieť v cudzom jazyku komunikovať. Už počas štúdia je treba odbúrať strach a naučiť sa pohotovo reagovať. Práve preto sa rozhodlo vedenie FEM a Katedra jazykov organizovať tzv. Nemecké popoludnia Nemecko – Európa – Svet, na ktorom študenti získajú možnosť neformálneho rozhovoru s rodeným Nemcom na aktuálne témy. Naše pozvanie prijal Dr. Daniel Krause – lektor nemeckej štipendijnej organizácie DAAD.

Prvé dve stretnutia sa konali v marci a apríli v Centre pre študenta FEM. Popoludnie začalo diskusiou o našich zažitých predstavách o Nemecku a Nemcoch (Pijú naozaj všetci pivo? Je pre nich presnosť ozaj taká dôležitá?), ktorá vyústila do problematiky interkultúrnych faktorov pri obchodných rokovaniach. Študentov zaujímali aj nemecko-slovenské hospodárske vzťahy a neobišli ani aktuálnu tému utečeneckej krízy. To všetko sa odohrávalo v príjemnej atmosfére umocnenej typickým nemeckým občerstvením v podobe praclíkov a piva, ktoré pre účastníkov pripravil dekanát FEM. Stretnutia budú pokračovať aj v ďalšom semestri a my sa tešíme na nové tváre, ktoré medzi nami pribudnú. O termínoch bude informovať webová a facebooková stránka FEM.

Mgr. Stanislava Gálová, PhD., FEM

V ZRKADLE

Ing. RADOSLAV KOBOLKA
Pracovná pozícia: doktorand na Katedre ovocinárstva, vinohradníctva a vinárstva FZKI
Miesto narodenia: Žilina
Vek: 26

Čím ste chceli byť ako dieťa?

Automechanik ☺. Pri výbere strednej školy mi však rodičia poradili nechať si túto činnosť ako záľubu a keďže som sa už ako malý chlapec potuloval okolo nich a starých rodičov v záhrade, vyvinul sa u mňa vzťah k poľnohospodárstvu - k pôde, rastlinám, zvieratám.

Čo ste študovali a prečo práve tento odbor?

Na VŠ som vyštudoval záhradníctvo, na doktorskom stupni pokračujem v tomto odbore so zameraním na ovocinárstvo.

S kým by ste sa chceli stretnúť a porozprávať?

S veľkým prírodovedcom, botanikom a šľachtiteľom V. I. Mičurinom. Otázok by bolo nespočetné množstvo. Keby to mal byť niekto žijúci, tak s profesionálnym jazdcom rely Kenom Blockom alebo spevákom Danielom Landom, nakoľko žijú adrenalínový život, ktorý ma veľmi fascinuje.

Z čoho ste mali v poslednej dobe najväčšiu radosť?

Keďže pestujem čučoriedky, slivky a zeleninu na Horných Kysuciach, najväčšiu radosť mi urobilo to, že napriek silným mrazom a veľkým stratám na plodinách na Slovensku i v okolitých štátoch, u nás nedošlo takmer k žiadnemu poškodeniu.

Čo by ste zmenili, keby ste mohli?

Poľnohospodársku a daňovú politiku nášho štátu. Úplne by som zakázal odpredaj pôdy zahraničným investorom či sa už jedná o poľnohospodársku pôdu na prvovýrobu, alebo aj nezmyselné odpredaje úrodných pôd pod veľké fabriky. Stačí si brať príklad zo štátov ako je Švajčiarsko či Holandsko, kde môžeme vidieť, že na poľnohospodárstve sa dá stavať ekonomika štátu.

Aké máte koníčky?

V minulosti najmä tréningovanie tradičného bojového umenia karate-do, dnes sú na popredných miestach adrenalínové športy hlavne z oblasti auto-moto (fascinuje ma všetko, čo má motor a kolesá ☺) a v neposlednom rade hudba.

Čo rád čítate (počúvate)?

Najčastejšie čítam odbornú literatúru zameranú na záhradníctvo. Naštudované informácie aplikujem aj do praxe, to znamená, že sa snažím pestovať veľké množstvo druhov rastlín. Čo sa týka hudby, počúvam snáď všetko, no najviac hip-hop, ktorého texty sú mnohokrát inšpiratívne a poučné a viem z nich čerpať motiváciu v živote.

Máte zlozvyk, ktorého sa neviete zbaviť?

Priateľka a ľudia v mojom okolí ma upozorňujú, že pri sústredení sa na nejakú pracovnú činnosť mám vyplazený jazyk a obľizujem si pery. Intenzívne pracujem na odstránení tohto zlozvyku ☺.

Aké hodnoty sú pre vás v živote najdôležitejšie?

Najväčšou hodnotou v živote je pre mňa rodina a zdravie.

Máte nejaký obľúbený citát?

„Hovor len vtedy, keď to, čo chceš povedať, je múdrejšie, ako mlčanie.“ (Sokrates) *rch*

Študijný pobyt na LSU opäť priniesol hodnotný program

Skupina študentov SPU absolvovala od 9. do 17. apríla intenzívny študijný pobyt na Louisianskej štátnej univerzite v Baton Rouge v USA.

Americkí partneri pripravili v rámci 2. ročníka ŠP opäť hodnotný program. Študenti SPU sa oboznámili s prostredím a fungovaním partnerskej LSU, zúčastnili sa na odborných prednáškach, navštívili univerzitnú botanickú záhradu, absolvovali prehliadku štadióna, na ktorom sa odohrávajú zápasy univerzitnej ligy amerického futbalu. Zaujímavá bola aj návšteva výskumného centra cukrovej trstiny a farmy na

chov aligátorov. Študenti mali tiež možnosť porovnať kvalitu ubytovania a služieb, ktoré študentom LSU poskytujú miestne internáty. Záver pobytu bol venovaný návšteve New Orleansu. Študijný pobyt na LSU je jedna z mnohých aktivít, ktoré na základe dohody o spolupráci naše univerzity organizujú už niekoľko rokov. Podobné podujatie je naplánované aj na budúci rok.

Mgr. Vladislav Valach, KZVaMVP

Aj SPU rozkvitla narcismi

Pod záštitou Ligy proti rakovine sa 15. apríla konal 20. ročník Dňa narcisov, do ktorého sa ako dobrovoľníci zapojili aj študenti SPU v Nitre, medzi nimi aj zahraniční študenti výmenného programu Erasmus+. Počas tohto dňa sa im podarilo vyzbierať na boj proti rakovine vyše 1 200 eur, ktoré budú s ďalšími výnosmi rozdelené na podporu výskumných projektov, zakúpenie vybavenia do zdravotníckych zariadení a hospicov či na preventívne programy a vzdelávacie aktivity. „V mene onkologických pacientov úprimne ďakujeme všetkým, ktorí prispeli počas Dňa narcisov, čím umožnili pripravovať naďalej zmysluplné projekty v priebehu roka, vyjadřili spolupatričnosť a podporu všetkým, ktorí prekonávajú náročné ochorenie. Prejavená dôvera je pre nás záväzkom robiť efektívne a užitočné programy,“ povedala Eva Kováčová, výkonná riaditeľka Ligy proti rakovine. *Ing. Kristína Candráková*

Foto: KC

Z NITRIANSKYCH UNIVERZITNÝCH DNÍ 2016

EnviroDay 2016 alebo dajme veciam druhú šancu

V zmysle myšlienky kľúč k zelenej planéte je v našich rukách, 26. apríla na SPU odštartovalo dvojďňové podujatie EnviroDay 2016.

Účastníkov, medzi nimi žiakov ZŠ na Fatranskej ulici a ZŠ kniežaťa Pribinu v Nitre, privítala prorektorka doc. Roberta Štěpánková. Následne si v parku pod aulou prezreli rôzne stanovišťa, kde na nich čakali užitočné informácie a zábava.

„Triedenie odpadu by malo byť každodennou súčasťou nášho života, lebo len správne vytriedený odpad na jednotlivé zložky možno recyklovať, teda vrátiť späť do obehu v inej alebo aj rovnakej podobe,“ povedala žiakom Lucia Spo-

rinová v informačnom stánku Katedry výživy ľudí FAPZ. Zároveň im vysvetlila ako separovať odpady, čo robí s obalmi potravín a i. Deti triedili odpad do pripravených prepraviek, na ktorých bolo napísané, kde odpad skončí. Zaújal ich aj stánok PK Buteo, v ktorom ich mladí poľovníci z SPU učili, ako chrániť prírodu a starať sa o zver. Prechádzka botanicou záhradou im zase poskytla šancu dozvedieť sa, čo v nej rastie. Na záver si v eko kine pod aulou pozreli film Zachráňme včely a výstavu fotografií

V. Šuláka, T. Svetlanskej, K. Candrákovej a B. Školáka na tému Recyklujem, recykluješ - recyklujme!

„Takéto podujatia sú veľmi dôležité, lebo najmladšiu generáciu treba neustále oboznamovať s možnosťami separovania, s tým, čo je to recyklácia a čo možno urobiť, aby sme spoločne prispeli k ochrane prírody,“ povedala Mária Rusovská, učiteľka zo ZŠ kniežaťa Pribinu. *rch*

S Monikou Mitášovou o projekte VŠP v Nitre

V rámci NUD sa 26. apríla v aule SPU v Nitre konala prednáška teoretičky architektúry doc. Ing. arch. Moniky Mitášovej z Filozofickej fakulty Trnavskej univerzity, zameraná na projekt VŠP v Nitre. Podujatie bolo organizované v spolupráci s Nitrianskou galériou. Účastníkov v úvode privítala prorektorka doc. Roberta Štěpánková.

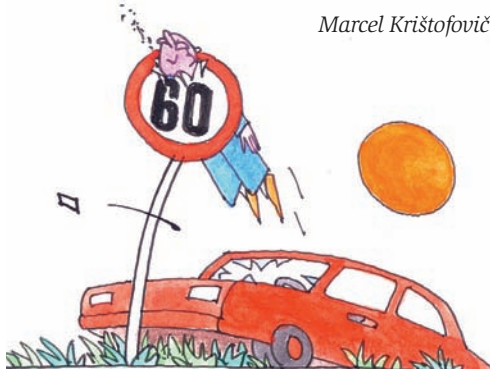
Areál SPU v Nitre projektoval architekt Vladimír Dedeček v spolupráci s Rudolfom Miňovským v období rokov 1956 - 1958, stavebná realizácia prebiehala v r. 1961 - 1966. Od roku 2014 je areál

SPU národnou kultúrnou pamiatkou. Patrí medzi tri národné kultúrne pamiatky moderny na Slovensku a je jedinou, ktorej autor žije. V prvej časti prednášky M. Mitášová hovorila o vzniku

projektu a lokalizácii, hľadani miesta pre poľnohospodársku univerzitu vo vtedajšej urbanistickej štruktúre mesta i charakteristike areálu. V. Dedeček posunul modernú architektúru vpred. Staval klastrovanú univerzitu vo vzťahu k mestu. „Znakom tohto areálu je jeho funkčná a technická vyváženosť,“ povedala M. Mitášová. Tiež uviedla, že známy slovenský architekt Martin Kusý poukázal na to, že v čase vzniku koncepcie išlo o novátorské riešenie. V hodnotiacom texte v roku 1988 nazval Aulu Maximu urbanisticko-architektonickým aj technickým unikátom. Podľa neho areál vytvára „optimálne životné prostredie“. Ďalšie vnímanie, vlastné úvahy a postrehy

doc. M. Mitášovej na tvorbu V. Dedečka súviseli s krátkym mapovaním dobovej situácie, vplyvov na tvorbu architekta, opakovaním Dedečkových myšlienok za hranicami krajiny. V diskusii sa hovorilo najmä o dôvode, prečo sa areál SPU stal NKP a o jeho udržateľnosti. „Jeden z dôvodov, prečo bol areál SPU vyhlásený za NKP je ten, že vedenie univerzity sa o areál dobre staralo a stará, ale je to aj najmenej kontroverzné Dedečkovu dielo,“ povedala M. Mitášová. Areál je nenarušený, ucelený a všetky zásahy, ktoré súviseli so zmenami vyvolanými potrebami alebo nutnosťou úprav a rekonštrukcie boli realizované citlivo a zodpovedne. *rch*

VESELOU CERUZKOU

HROZNÉ! ČLOVEK SA ANI NENAZDÁ A UŽ MÁ NA KRKU ŠEŠTDESIATKU.

Galavečer vládol folklór

Tohtoročný Galavečer Gaudeamus sa konal 5. mája v Divadle A. Bagara v Nitre. V umeleckom programe s názvom Podzoborské šantenie, pod taktovkou E. Zahorákovskej a P. Oravca, sa predstavil FS Zobor, FS Ponitran a DFS Borinka. Súborný svojím programom - Elegantly vrábelsky, Na priedomí, Z Podzoboria, Tance z Tekova a Aké husle, taký zvuk, aké gajdy, taký hluk, vyčarovali neopakovateľnú atmosféru plnú ľudovej hudby, spevu, tanca, nárečia a rôznofarebných krojov. Programom sprevádzala moderátorská dvojica Lucia Šutková a Erik Michálek. *rch*

Spevák skupina FS Zobor

Foto: Ján Csillag

Odborníci FZKI sa s nami podelili o poznatky o recyklácii

Sme žiaci 4. ročníka ZŠ Partizánska v Bánovciach nad Bebravou. Zaujímame sa o ochranu prírody a snažíme sa preukázať zodpovedný postoj k životnému prostrediu. Pracujeme na enviroprojekte, ktorý vyvrcholil 22. apríla, na Deň Zeme. Keď sme hľadali informácie o odpadoch a recyklácii, našli sme článok o Zelené univerzite – SPU v Nitre, konkrétne jej Fakulte záhradníctva a krajinného inžinierstva, na ktorej pripravujú mladých odborníkov, ktorí dokážu vyriešiť problémy s odpadom, záplavami, zeleňou. Napísali sme list, v ktorom sme požiadali, či by sme sa na jeden deň mohli stať ich poslucháčmi. A tak 19. apríla k nám zavítali hostia - Ing. Marcel Kliment,

PhD., prodekan FZKI pre vzdelávaciu činnosť a Ing. Jakub Kočica, aby nám porozprávali o recyklácii odpadov. Potešilo nás, že fakulte záleží už na malých žiakoch, ktorí môžu byť ich budúci študentmi. Hosťom z FZKI sme porozprávali o našich aktivitách a ukázali, ako vieme vyrobiť recyklovaný papier. To, že aj zdanlivo nepotrebné veci sa dajú opäť priviesť k životu, keď zapojíme fantáziu a šikovné ruky, sme predviedli v záverečnej módnej prehliadke, na ktorú sme si sami navrhli a vyrobili modely. Veď ani v oblasti módy by sa nemalo zbytočne plytvať. Za podnetnú prednášku ďakujeme!

Žiaci 4. A ZŠ Partizánska, Bánovce nad Bebravou

ZAÚJÍMAVOSŤ

Vanilka v botanickej záhrade má prvé plody

Vanilka (*Vanilla aphylla* Blume) je jediná z orchideí, ktorá produkuje jedlé plody – vanilkový struk. Je to popínava rastlina, z čeľade vstavačovité (*Orchideaceae*), zahŕňajúcej okolo 110 druhov. Má žltozelené kvety, ktoré rastú v strapcoch. Samotné opelenie je veľmi zložitý proces, pretože rastlina kvitne iba niekoľko hodín, počas ktorých sa musí uskutočniť opelenie. V domovine – juhovýchodnom Mexiku je opelovaná včelami rodu *Melipona*, žijúcimi len v tejto oblasti. V našich podmienkach sa môže uskutočniť len umelé opelenie.

V skleníkoch Botanickej záhrady SPU vanilka zakvitla 18. septembra 2015, keď pracovníčka BZ Ing. Margita Záhoráková tieto kvety manuálne opelila. V týchto dňoch vidíme výsledok jej práce a na rastline sú prvé plody – zelené tobolky.

Ing. Erika Mňahončáková, PhD.

Vivárium SPU má nového obyvateľa - varana

Do Vivária SPU v Nitre, ktoré je súčasťou Botanickej záhrady SPU, pribudlo niekoľko nových druhov. Určite najzaujímavejším je dospelý samec varana boehmova – *Varanus boehmei*.

Tento druh je endemitom žijúcim v dažďových pralesoch ostrova Waigeo v Indonézii. Prvýkrát ho vedecky popísal herpetológ H. J. Jacobs v roku 2003. Meno dostal po nemeckom bádateľovi a herpetológovi W. Böhmeovi.

„V Európe ho doteraz chovali len v dvoch vedeckých inštitúciách - vo Viváriu v Kráľovskom múzeu v Bonne, Nemecko, a v Plzni, ČR, odkiaľ pochádza aj náš jedinec, ktorý sa narodil v roku 2007. To, že sa nám podarilo priviezť tento druh a sprístupniť ho verejnosti, považujem za jeden z najväčších úspechov za celých 15 rokov existencie univerzitného vivária,“ povedal poverený vedúci Vivária SPU Ing. Robert Kirchner.

BLAHOŽELÁME

V uplynulých dňoch oslávila životné jubileum bývalá pedagogička na Katedre spoločenských vied FEM a dlhoročná riaditeľka FS Zbor PhDr. Ing. Daniela Wolfová. Bývalá i súčasná členovia folklórneho súboru jej úprimne ďakujú za neúnavnú prácu, úsilie a čas, ktorý im venovala počas svojho aktívneho pôsobenia vo funkcii, srdečne jej blahoželajú a do ďalších rokov prajú veľa zdravia, energie a optimizmu.

FS Zbor

NEPREHLIADNITE

■ Dekanka Fakulty záhradníctva a krajinného inžinierstva SPU v Nitre oznamuje, že 16. 6. 2016 sa uskutoční prijímacie konanie na tretí stupeň štúdia v študijných odboroch: záhradníctvo, krajinnárstvo, krajinná a záhradná architektúra. Prihlásiť sa môžu absolventi 2. stupňa štúdia v uvedených alebo príbuzných študijných odboroch. Informácie o témach dizertačných prác a podmienkach prijatia na štúdium získate na Vedeckovýskumnom oddelení Dekanátu FZKI SPU v Nitre, Tulipánová 7, alebo na webovej stránke www.fzki.uniag.sk (časť Uchádzači o štúdium). **Uzávierka prihlášok je 9. 6. 2016.**

■ Dekan Technickej fakulty SPU v Nitre oznamuje uchádzačom o doktorandské štúdium, že 22. 6. 2016 o 8.00 h v zasaďke TF (4. posch.) sa budú konať prijímacie skúšky pre nasledujúce akreditované študijné programy:

- výrobné technológie,
- riadiace systémy vo výrobnej technike,
- dopravné stroje a zariadenia,
- technika a mechanizácia poľnohospodárskej výroby.
S podmienkami prijatia sa možno oboznámiť na D-TF a na webovej stránke www.tf.uniag.sk. **Uzávierka prihlášok je 14. 6. 2016.**

■ Dekan Fakulty biotechnológie a potravinárstva SPU v Nitre oznamuje, že 24. 6. 2016 sa budú konať prijímacie skúšky na tretí stupeň štúdia v nasledujúcich akreditovaných študijných programoch:
- agrobiotechnológie,
- technológia potravín,
- molekulárna biológia.
Témy dizertačných prác sú zverejnené na www.fbp.uniag.sk a na Oddelení vedeckovýskumnom a zahraničných vzťahov Dekanátu FBP, Tr. A. Hlinku 2, tel. č.: 037/641 5385. **Uzávierka prihlášok je 1. 6. 2016.**

WHAT'S UP?

Najväčší držiteľ jazykových licencií v SR

Ani E – KU Inštitút jalk v Nitre neobchádza fenomén súčasnej doby – téma utečencov. Od marca navštevujú kurzy slovenčiny irackí azylanti. Ich materinským jazykom je pôvodný aramejský jazyk, ktorý používal Ježiš Kristus. Táto špecifická skupina sa vyznačuje veľkou vzdelanosťou, sociálnou a vekovou diverzitou. Sú v nej vysokoškolsky vzdelaní ľudia, ale aj takí, ktorí neovládajú ani latinu. Preto je výučba slovenčiny veľkou odbornou výzvou pre celé pracovisko. V E – KU pocítili aj akútny nedostatok modernej učebnej literatúry na našom trhu. Chýbajú „praktické“ učebnice základov slovenčiny pre špecifické potreby rôznych skupín cudzincov, napr. deti, seniorov, ľudí, ovládajúcich len znakové písmo a pod.

Skúška TOEFL / Cambridge CAE a FCE
Uzávierka: 19. 5. / 25. 5. 2016
Termín skúšok: 27. 5. / 11. 6. 2016

Skúšky Goethe-Zertifikate A – C2
Uzávierka prihlášok: ihneď
Termín skúšky: 10. 6. – 22. 6. (rozpis na webe)
Prihlášky aj online!

Kontakt: E – KU Inštitút jazykovej a interkultúrnej komunikácie, Piaristická 2, 949 01 Nitra
Tel.: 037/6542 456, e-mail: eku.os@eku.sk, www.eku.sk

(7/2016)

Pomôcť výskumu na univerzite môžete vyplnením dotazníka

Univerzity sú považované za hybnú silu rozvoja ekonomiky a ich vplyvy sa koncentrujú najmä v regiónoch, v ktorých sídlia. Naša univerzita sa zapojila do výskumného projektu UNIREG – Univerzity a ekonomický rozvoj regiónov, ktorého koordinácnym pracoviskom je Ekonomická univerzita v Bratislave a ďalšími riešiteľskými pracoviskami sú: Technická univerzita Košice, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici a Žilinská univerzita. Projekt sa zameria na preskúmanie ekonomického významu univerzít pre rozvoj regiónov z pohľadu krátkodobých regionálnych ekonomických vplyvov, bude skúmať dlhodobé vplyvy univerzít na rozvoj podnikania a ľudského kapitálu v hostujúcom regióne. Špecificky sa bude venovať vplyvu univerzít na rozvoj inovatívneho podnikania prostredníctvom vzniku univerzitných spin off firiem a tiež bude hodnotiť efektívnosť a účinnosť politik rozvoja regiónov prostredníctvom podpory univerzít.

Metodika projektu vyžaduje vykonať medzi zamestnancami a študentmi všetkých zúčastnených univerzít dotazníkový prieskum, výsledky ktorého pomôžu identifikovať ekonomický význam týchto univerzít pre mesto a región v ktorom pôsobia. Všetci zamestnanci SPU, ako aj študenti, dostanú prostredníctvom emailovej pošty list s odkazom na dotazník. Riešitelia prosia všetkých zamestnancov a študentov SPU o vyplnenie tohto dotazníka. Prispejete tým k úspešnému riešeniu výskumnej úlohy a k posilneniu pozície SPU v meste a v regióne.

Doc. Ing. Mária Fáziková, CSC., FEŠRR

PRÁVE VYŠLI

SKRIPTÁ

P. Zajác a kol.: Akreditácia a certifikácia v potravinárstve, 3. prepracované vydanie, náklad 250 ks, cena 4,10 €
J. Čapla a kol.: Správna hygienická prax v potravinárstve, 2. prepracované vyd., 250 ks, 3,50 €
Z. Lajdová - N. Turčeková: Podnikové hospodárstvo Praktikum, 1. vyd., 500 ks, 1,80 €
V. Pridavková: Francúzsky jazyk I. diel, 5. nezmenené vyd., 150 ks, 1,90 €
O. Debreceni a kol.: Etológia hospodárskych zvierat, 4. prepracované vyd., 500 ks, 3,70 €

UČEBICE

J. Kováčik a kol.: Fyziológia živočíchov, 1. vyd., 1000 ks, 7,80 €
E. Paška a kol.: Manažment výroby, 2. nezmenené vyd., 650 ks, 4 €
J. Golian a kol.: Mlieko a mliečne výrobky II. diel Technológia výroby mliečnych výrobkov, 1. vyd., 300 ks, 7,70 €
M. Angelovičová: Riziká pri produkcii potravín, 2. nezmenené vyd. 300 ks, 7 €
A. Uher a kol.: Poľné a záhradné plodiny, 2. nezmenené vyd., 100 ks, 8,20 €
O. Kadlecík - R. Kasarda: Všeobecná zooteknika, 3. nezmenené vyd., 600 ks, 4 €
J. Kosiba a kol.: Alternatívne palivá a pohony motorových vozidiel, 1. vyd., 150 ks, 4,70 €
E. Svitačová - D. Hrehová: Podnikateľská etika, 1. vyd., 100 ks, 11,30 €

VEDECKÁ MONOGRAFIA

I. Ubrežiová a kol.: Spoločenská zodpovednosť podnikov SR v kontexte internacionalizácie podnikania, 1. vyd., 100 ks, 2,60 €

Vydavateľstvo SPU

POZÝVAME VÁS

CELOSLOVENSKÉ DNI POĽA

Spoločnosť Profi Press, s. r. o., vydavateľstvo Roľníckych novín v spolupráci so Združením agropodnikateľov, družstvo Dvory nad Žitavou vás pozývajú na 5. ročník Celoslovenských dní poľa do Dvorov nad Žitavou. Výstava sa bude konať v dňoch 7. – 8. júna 2016. Viac na: www.dnipola.sk

VÍNO SPU 2016

V priestoroch Dekanátu FZKI na Tulipánovej ulici sa 20. mája 2016 uskutoční verejná prehliadka 8. ročníka celoslovenskej súťažnej výstavy vín - VÍNO SPU 2016. V rámci programu sa budú konať odborné prednášky spolupracovníkov FZKI z praxe na tému Zdravotné aspekty umierneného konzumácie vína a Agrotechnika a technologické postupy pri výrobe úspešných

vín. Od 15.00 h sa bude konať odovzdávanie ocenení, predstavenie víťazných vín zástupcami výrobcov a prezentácia vín spojená s verejnou degustáciou. Viac čítajte na: www.vinospu.sk

FZKI

DEŇ BIOENERGETIKY

FEŠRR pozýva všetkých záujemcov na Deň bioenergetiky, ktorého cieľom je podporiť rozvoj výskumu v bioenergetike, spájať výskumné tímy pre riešenie úloh aplikovaného výskumu a rýchly prenos výsledkov výskumu a technológií z výskumných projektov do praxe. Bude sa konať 30. mája 2016 od 10.00 h v laboratóriách VC AgroBioTech v pavilóne Q SPU v Nitre, na Bioplynovej stanici a Poľnej pokusnej báze v Koliňanoch. Viac info a prihláška na podujatie na: www.fesrr.uniag.sk

FEŠRR